

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”
Протокол від «__» _____ 2016 р. № __
Голова Вченої ради _____ І.Є. Цепенда

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІЛОСОФІЯ»
перший (бакалаврський) рівень освіти

Галузь знань:
Спеціальність:
Кваліфікація:

03 Гуманітарні науки
033 «Філософія»
Філософ. Вчитель предметів
філософського та
культурологічного спрямування

ВНЕСЕНО
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства
Протокол від «__» _____ 2016 № __
Завідувач кафедри _____ Голянич М.Ю.

ПРОЕКТНА ГРУПА
Керівник (гарант):
Кандидат філософських наук, доцент
Будз В.П.

ПОГОДЖЕНО
Вченою радою філософського факультету
Протокол від «__» _____ 2016 № __
Голова вченої ради _____ Гоян І.М.

Члени групи:
Доктор філософських наук, доцент
Надурак В.В.
Кандидат філософських наук, доцент
Дойчик М.В.

НАДАНО ЧИННОСТІ
Наказ ректора від «__» _____ 2016 № __

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «__» _____ 2016 р.
Навчально-методичний відділ
Начальник _____ Запухляк Р.І.

м. Івано-Франківськ, 2016

Освітньо-професійна програма

Бакалавр філософії	
Обов'язковий блок	
Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
Вищий навчальний заклад	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», філософський факультет, кафедра філософії, соціології та релігієзнавства
Рівень програми	НРК – 6 рівень, FQ-ЕНЕА - перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми , підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі філософії, що володіють системними знаннями з теорії та практики розвитку суспільно-політичних, аксіологічних, морально-етичних, правових, економічних, релігійних, національних, геополітичних процесів; здатних швидко та творчо адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в гуманітарній сфері в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та культурної і ціннісної глобалізації світу.
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності Гуманітарні науки, Філософія*
2	Фокус програми Загальна. Акцент на забезпеченні підготовки професійних здібностей, вмінні самонавчатись, розвинути аналітичне та критичне мислення, приймати обґрунтовані, гуманні та істинні рішення на основі знань з логіки, методології наукового пізнання, етики; здійснювати сутнісний аналіз суспільно-політичних, аксіологічних, морально-етичних, правових, економічних, релігійних, національних процесів; вміння системно мислити; творчо та солідарно працювати в колективі; вміння створювати філософські тексти та критичні статті і огляди; здатність працювати автономно і відповідально; розробляти та впроваджувати соціальні проекти аксіологічного, етичного, естетичного, гуманістичного змісту.
3	Орієнтація програми Освітньо-професійна.
4	Особливості програми Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з філософії.
C	Складові професійної компетентності
1	Базові загальні знання. Володіти базовими загальними знаннями з філософії.
2	Володіння проблематикою основних філософських дисциплін.
3	Знання основних етапів розвитку світової філософської думки та поглядів видатних філософів кожного з основних етапів розвитку філософії
4	Створювати та інтерпретувати нові філософські знання.
5	Бути обізнаним та обговорювати поточний стан філософських досліджень.
6	Використовувати філософську термінологію в усній та письмовій формах рідною чи іноземною мовою.
7	Менеджмент інформації з філософських наук. Здатність аналізувати та поєднувати інформацію з різних джерел для розгляду відповідних проблем у сфері філософії.
8	Індивідуальне дослідження філософських проблем.
9	Аргументувати та захищати власну позицію з ключових проблем сучасної

	філософії.		
10	Викладацькі здатності. Компетентність навчати студентів бакалаврського рівня на лекційних та семінарських заняттях.		
11	Здатність до поглибленого логічного аналізу міркувань, викладених в усній та письмовій формах.		
12	Розв'язання проблем. Здатність розв'язувати широке коло проблем і задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання методів, засвоєних з програми філософії.		
13	Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові сфери, використовуючи здобуті філософські знання.		
D	Результати навчання		
1	Здатність вільно оперувати основними філософськими поняттями та категоріями (C1,C2, C3, C 4, C6)		
2	Поглиблені знання основних етапів розвитку світової філософської думки та поглядів їх представників (C2, C3, C6)		
3	Знання актуальних проблем сучасної філософії та варіантів їх вирішення (C3, C5, C6, C12)		
4	Вміння ідентифікувати філософські ідеї у промовах, текстах, дебатах (C1,C3, C5, C6)		
5	Знання філософських вчень основних релігій світу (C1, C3, C6)		
6	Вміння налагоджувати діалог з представниками різних релігійних та філософських вчень (C3, C9, C12)		
7	Вміння продемонструвати значення традиційних філософських вчень для розв'язання актуальних соціокультурних, політичних, особистих проблем (C2, C3, C4, C6, C9,C12)		
8	Вміння робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій філософській літературі, використовуючи різноманітні ресурси: книги, журнали, он-лайн ресурси (C7, C11)		
9	Здатність здійснити наукове дослідження з філософії (бакалаврського рівня) та представити його аудиторії (C 4, C5, C6, C7, C8, C9, C11, C12)		
10	Вміння писати філософські тексти публіцистичного характеру (C 4, C5, C6, C7, C8, C9)		
11	Вміння навчати філософії (C 5, C6, C9, C10, C13)		
12	Здатність презентувати філософські ідеї широкому загалу (C5, C6, C9, C10)		
13	Вміння вільно дискутувати на філософські теми (C1, C2, C3, C 4, C5, C6, C9, C10)		
14	Вміння правильно провадити аргументативний процес (C6, C9, C10, C11)		
15	Здатність оцінити міркування на предмет відповідності вимогам логіки (C9, C11)		
16	Вміння виявляти логічні помилки в міркуваннях (C9, C11)		
17	Знання основних етичних вчень та вміння обґрунтовувати на їх основі моральний вимір людських вчинків (C2, C3)		
18	Вміння оцінювати поведінку на предмет відповідності етичним критеріям (C2, C6, C12)		
E	Перелік навчальних дисциплін та їх анотації **		
	1. Цикл загальної підготовки		
	1.1. Обов'язкові дисципліни		
		Кредити ЄКТС	Семестр
O1	Історія української культури	3	2
O2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	3
O3	Історія України	3	1
	1.2. Вибіркові дисципліни		
	1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		
V1	Історія релігій	3	2

V2	Латинська мова	3	1
V3	Сучасні інформаційні технології (за професійним спрямуванням)	3	1
V4	Політологія	3	2
V5	Фізичне виховання (факультатив)	3	1-4
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
V6	Релігієзнавство	3	5
V7	Філософія мистецтва	3	7
V8	Філософія психології	3	5
V9	Цінності європейської цивілізації	3	6
V10	Сучасна політична історія	3	6
V11	Правознавство	3	6
V12	Екологія	3	6
V13	Методика проведення дебатів	3	6
V14	Основи менеджменту та маркетингу	3	7
V15	Етика ділового спілкування	3	7
V16	Інформаційне суспільство	3	5
V17	Соціологія управління	3	5
V18	Економіка	3	7
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
2.1.1. Теоретична підготовка			
O4	Міфологія та філософія Стародавнього світу	6	1
O5	Антична філософія	6	2
O6	Німецька класична філософія	3	5
O7	Слов'янська філософія	3	6
O8	Зарубіжна філософія XIX-XX ст.	3	6
O9	Історія української філософії	3	5
O10	Онтологія	6	2
O11	Діалектика та метафізика	3	3
O12	Гносеологія та епістемологія	3	5
O13	Філософська антропологія	3	8
O14	Соціальна філософія	6	6
O15	Вступ до спеціальності	3	1
O16	Вступ до філософії	3	1
O17	Вступ до релігієзнавства	3	1
O18	Етика та історія етичних вчень	3	3
O19	Естетика	3	4
O20	Класична логіка	3	3
O21	Некласична логіка	3	4
O22	Феноменологія і герменевтика	3	8
O23	Філософія права	3	8
O24	Філософія історії	3	7
O25	Аксіологія	3	8
O26	Філософія релігії	3	7
O27	Методологія та методика соціологічних досліджень	3	6
O28	Загальна та соціальна психологія	3	3

O29	Педагогіка та педагогічна майстерність	3	1
O30	Методика викладання предметів культурологічного спрямування	3	5
O31	Методика викладання предметів філософського спрямування	3	5
O32	Філософія Нового часу та Просвітництва	6	4
O33	Філософія Середніх віків та доби Відродження	3	3
O34	Загальна та соціальна психологія	3	4
	2.1.2 Практична підготовка		
O35	Навчальна практика	3	2
O36	Навчальна практика	3	3
O37	Навчальна практика	3	6
O38	Виробнича (педагогічна) практика	9	7
O39	Курсова робота	3	7
O40	Курсова робота II	3	6
O41	Атестація (філософські науки)	3	8
O42	Атестація (бакалаврська робота)	3	8
	2. 2. Вибіркові дисципліни		
	2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ		
V19	Соціологія	6	6
V20	Практикум із філософської пропедевтики	3	3
V21	Іноземна мова (перша)	6	6
V22	Іноземна мова (англійська)	6	6
	2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента		
V23	Порівняльна етика	3	7
V24	Релігійна філософія	3	7
V25	Праксеологія	3	7
V26	Еристика	3	8
V27	Філософські проблеми сучасного природознавства	3	3
V28	Теоретичні основи свободи совісті	3	3
V29	Практична етика	6	4
V30	Біоетика	6	6
V31	Етика бізнесу	6	6
V32	Професійна етика	3	4
V33	Етична експертиза сучасних моральних дилем	3	8
V34	Філософія техніки	6	8
V35	Методика підготовки інтерв'юера	3	3
V36	Соціологія особистості	3	3
V37	Філософські основи риторики	3	4
V38	Соціологія вільного часу та дозвілля	3	4
V39	Соціологія сім'ї	6	4
V40	Соціологія молоді	6	5
V41	Соціальна та комунікативна етика	6	5
V42	Соціологія політики	3	4
V43	Соціологія релігії	3	7
V44	Соціологія масових комунікацій	3	7
V45	PR та реклама	3	7
V46	Соціологічні аспекти маркетингу	6	8
V47	Теорія прийняття моральних рішень	3	8

B48	Соціологія суспільних рухів і громадянського суспільства	3	8
F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)		
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)		
G	Форми організації та технології навчання		
	<ul style="list-style-type: none"> - організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо - технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо. 		
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання		
	<ul style="list-style-type: none"> - <i>види контролю</i>: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає: <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів системного та сутнісного мислення, формування сучасного наукового стилю мислення, вміння приймати відповідальні, істинні, гуманні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати творчо та самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідних робіт, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисциплін студент зобов'язаний: <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <i>форми контролю</i>: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація - державний іспит зі спеціальності та захист бакалаврської роботи. - <i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється</i> за чотирибальною шкалою - ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно з можливістю повторного складання", "незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни") і вербальною - ("зараховано", "не зараховано з можливістю повторного складання" та "не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни"). 		
	Рекомендований блок		
I	Вимоги до вступу та продовження навчання		

	<ul style="list-style-type: none"> - сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : 1) українська мова і література; 2) історія України; 3) математика або іноземна мова (англійська, німецька, французька, іспанська) - заява на ім'я ректора університету; - атестат про середню освіту; - медична довідка форма 086-У;
	<p>Вимоги до вступників:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бажання пізнати самого себе, суспільство та природу; - прагнення змінювати і вдосконалювати себе та суспільство на краще; - бажання системно, логічно і творчо мислити; - бажання аналізувати сутнісний зміст суспільно-політичних, аксіологічних, морально-етичних, правових, економічних, релігійних, національних процесів; - цікавість до загадкових феноменів природного, суспільного, духовного та людського буття; - бажання зрозуміти причини й механізми розвитку існуючих явищ; - інтерес до законів і закономірностей природних та суспільних явищ; - бажання створювати філософські тексти та гуманні соціальні проекти; - готовність здійснювати системні наукові дослідження; - бажання розвивати власну творчу особистість та активну й солідарну громадянську позицію.
J	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)
	Система кураторства академічних груп, програми обміну та академічної мобільності студентів, навчання у Польщі за програмою подвійних дипломів.
K	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги
	Інформаційний пакет спеціальності
	<p>Бібліотека:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; - інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; - консультування працівниками бібліотеки; - використання бібліотечних фондів.
	<p>Навчальні ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; - продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - доступ до електронного навчального середовища Moodle; - технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних програм
	Персональне консультування
L	Працевлаштування та продовження освіти

1	Працевлаштування	- діяльність у науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях; - робота на викладацьких та інших посадах у закладах загальної середньої освіти, ВНЗ 1-2 рівнів акредитації; - діяльність в органах державної влади та місцевого самоврядування; - діяльність у сфері PR та зв'язків з громадськістю; - робота в аналітично-інформаційних відділах, у друкованих та електронних засобах масової інформації; - робота у соціальних та культурних закладах; - діяльність у політичних та громадських організаціях.
2	Продовження освіти	Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF LLL
M	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів.

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
- повторне оцінювання щонайменше 75 % робіт;
- моніторинг статистики працевлаштування випускників.

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання.

Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
 Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
 Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм.

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- встановлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.

Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;
- акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією.

При створенні цієї програми були використані такі джерела :

Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;

Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері філософії;

Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ Пріоритети», 2014. – 120 с.;

Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Гарант освітньої програми _____ (підпис)

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану

